

INSPECTIE VAN DE NOODVERLICHTINGSINSTALLATIE

Even cruciaal als het ontwerp van een goede noodverlichtingsinstallatie is de betrouwbaarheid. Zorgvuldige en deskundige inspectie is daarom noodzakelijk.

Voorafgaand aan de inspectie is het raadzaam om met de opdrachtgever af te stemmen aan welke normen de installatie moet voldoen (bijvoorbeeld de NEN-EN 1838, NEN-EN50172, etc.) De inspectie van noodverlichtingsinstallaties gebeurt :

- Na oplevering installatie
- Bij nieuwe opdracht onderhoudsbedrijf
- Bij bouwkundige wijzigingen en/of wijziging noodverlichtingsinstallatie
- Minimaal één keer per jaar en is bedoeld om vast te stellen of het systeem aan de vereiste normen voldoet.

De inspectie omvat een beoordeling van de technische staat van de installatie, maar minstens even belangrijk is de vaststelling dat het systeem is afgestemd op het werkelijke gebruik van het gebouw. De inspectie is een nulmeting voorafgaand aan het periodieke onderhoud.

Als alle voorbereidingen zijn getroffen en afspraken zijn gemaakt met de opdrachtgever, dan kan de daadwerkelijke inspectie beginnen. Daarbij worden de volgende documenten aanbevolen:

- Actuele schaaltekeningen van het gebouw waarin de noodverlichting is geprojecteerd
- Ontruimingstekeningen om te bepalen wat de vluchtroutes zijn
- Verslagen van risico-inventarisaties en -evaluaties (RI&E) met betrekking tot risicovolle werkplekken en/of noodverlichting
- Verslagen van eerdere inspecties
- Logboek van het uitgevoerde onderhoud

Inspectie

De eerste indruk van een systeem is vaak veelzeggend. In de regel is snel te zien of een installatie goed is onderhouden of dat sprake is van achterstalligheid. Los daarvan worden tijdens de inspectie zes vragen beantwoord:

- Past het noodverlichtingsysteem nog bij het gebruik van het gebouw?
- Is voldoende rekening gehouden met specifieke risicovolle situaties?
- Voldoen de toegepaste producten?
- Is de noodverlichting correct geïnstalleerd?
- Wordt het vereiste lichtniveau behaald?
- Behalen de armaturen de vereiste autonomie?

We lichten de vragen hieronder kort toe.

1. Past het noodverlichtingsstelsel nog bij het gebruik van het gebouw?

De beoordeling of het gebruik van het gebouw nog overeenstemt met de aangetroffen tekeningen is van groot belang. Zijn er recent verbouwingen geweest? Is de functie van ruimtes veranderd? Uiteraard komt dit aan de orde in gesprekken met de opdrachtgever. Maar een ronde door het gebouw levert vaak ook de nodige inzichten op. Zaken die zoal kunnen worden aangetroffen zijn:

- Nooduitgangen die worden geblokkeerd door (tijdelijke) opslag van goederen
- Geen duidelijke en eenduidige aanduiding van de vluchtroute
- Vluchtrouteaanduiding wijst niet naar de dichtstbijzijnde nooduitgang
- Onjuist gebruik van dubbelzijdige pictogrammen
- Ruimtes zijn samengevoegd tot grotere ruimtes, waardoor de noodzaak van noodverlichting is ontstaan

2. Is voldoende rekening gehouden met specifieke risicovolle situaties?

De opdrachtgever is het beste in staat om risicovolle werkplekken aan te wijzen. Bovendien dienen in de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) de belangrijkste risico's te staan vermeld en waar aanvullende noodverlichting moet zorgen voor een veiliger werkplek.

Denk aan:

- Zaagtafels
- Chemicaliën
- Horeca friteuses
- Zelfsturende machines

In elk gebouw kunnen zich daarnaast risico's openbaren die te maken hebben met de kenmerken en de aard van het gebruik. Voorbeelden zijn de zelfredzaamheid in kinderdagverblijven en verpleegtehuizen, maar ook de specifieke veiligheidssituaties in penitentiaire inrichtingen.

3. Voldoen de toegepaste producten?

De gebruikte armaturen moeten aan een productnorm voldoen, herkenbaar aan het CE teken. Daarnaast is op het armatuur een rechthoekig symbool zichtbaar wat lijkt op

Verder dient een armatuur geschikt te zijn voor de omgeving waar deze is toegepast. Denk aan:

- Waterdicht indien buiten
- Stofdicht indien in houtzagerij
- Koelhuizen (accuverwarming)

Praktische zaken:

- Zijn de armaturen correct gemonteerd
- Geen vervuiling/water in het armatuur
- Mechanische bescherming bij gymzalen
- Verkleuring van accu's en prints
- Let op: aan de buitenkant is niet te zien hoe de elektronica en de accu's er bij staan

4. Is de noodverlichting correct geïnstalleerd?

Om te kunnen beoordelen of de noodverlichting correct is geïnstalleerd, moet tijdens de inspectieronde worden bepaald of het systeem overeenkomt met de tekeningen en of de installatie deskundig en correct is aangelegd. De bevindingen worden opgenomen in het inspectierapport. Fouten die kunnen worden aangetroffen zijn:

- afwijkingen van de situatie in de praktijk ten opzichte van de tekeningen
- armaturen die verkeerd of geheel niet zijn aangesloten
- een oriëntatie van de optiek die haaks op de vluchtroute staat.

5. Wordt het vereiste lichtniveau behaald?

Het kan nodig zijn om de lichtbron te vervangen. Meer hierover is te lezen in het Kennisblad Service en Onderhoud .

6. Behalen de armaturen de vereiste autonomie?

Armaturen dienen bij netuitval minimaal 1 uur te kunnen functioneren.

Testen van autonomie:

- Spanning van armaturen halen en controleren of ze 1 uur blijven functioneren
- Indien automatische test (AT) armaturen dan statuslampje controleren. Raadpleeg hiervoor de fabrikanten informatie.

De fabrikanten adviseren de accu's om de 4 jaar te vervangen. Hogere temperaturen verkorten de levensduur van accu's aanzienlijk.

Noodstroom-units

Armaturen voor algemene verlichting worden soms voorzien van noodstroom-units, in de praktijk ook wel noodmodules, noodunits of conversiemodules genoemd. Zie hiervoor het Kennisblad Noodstroomunits.

Centrale noodstroomvoorziening

Bij een centraal gevoed systeem komen tijdens de inspectie de volgende aanvullende zaken aan de orde:

- Visuele inspectie van de centrale
- Controle van de bekabeling en de aansluitingen
- Testmethode en testresultaten van de centrale

Registratie en Afmelding

Na de jaarlijkse controle bespreekt de inspecteur zijn bevindingen en de (voorlopige) uitkomsten met de installatieverantwoordelijke. Afwijkingen ten opzichte van de geldende normen en richtlijnen worden expliciet gerapporteerd, zelfs als de brandweer in het verleden goedkeuring heeft gegeven. Doelstelling is de opdrachtgever een correct beeld en volledig inzicht te geven in

de aangetroffen situatie, in combinatie met (eventuele) aanbevelingen ter verbetering. Herstelwerkzaamheden zijn geen onderdeel van de inspectie, maar van de onderhoudswerkzaamheden. Zie hiervoor het Kennisblad Service en Onderhoud.

Het inspectierapport, met daarin de bevindingen en aanbevelingen, wordt opgenomen in het logboek.